

Collegebesluit

Collegevergadering: 16 november 2021

Zaaknummer : 932032
Team : Ruimtelijk Beleid Heemstede
Portefeuillehouder : N.F. Mulder
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Visie Publieke Laadinfrastructuur Heemstede

SAMENVATTING

Het college heeft besloten om eerder en sneller in te zetten op uitbreiding van de laadinfrastructuur. Daarvoor maken we in deze visie op publieke laadinfrastructuur onze gebiedsgerichte aanpak concreet. Hiermee kunnen we ons voorbereiden op een toekomst met veel laadpaalverzoeken en tegelijkertijd daarmee (potentiële) eigenaren van een elektrisch voertuig perspectief geven.

JURIDISCH EN BELEIDSKADER

- Het Klimaatakkoord en de daaruit, via de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL), voortvloeiende vereiste om een integrale visie op laadinfrastructuur op te stellen.
- Nota Duurzaam Heemstede 2020-2024 en bijbehorend uitvoeringsprogramma 2020/21, waarin is opgenomen het beleid voor laadpalen te evalueren in relatie tot de NAL.
- 'Beleidsregels elektrische laadpunten Heemstede' (2019). Het plaatsingsbeleid beschrijft het proces van aanvraag tot plaatsing van publieke laadpalen. Deze visie omarmt het huidige plaatsingsbeleid, maar vult dit aan met een strategie voor de langere termijn.

BESLUIT B&W

1. Voor de realisatie van een dekkend laadnetwerk over te gaan naar een gebiedsgerichte aanpak en hiervoor de Visie Publieke Laadinfrastructuur Heemstede vast te stellen;
2. Dit besluit, met name de voorgestelde gebiedsgerichte aanpak, voor te leggen aan de commissie Ruimte om haar zienswijze kenbaar te maken (B-stuk).

AANLEIDING

De overheid en de samenleving zijn verantwoordelijk voor het realiseren van de klimaatdoelen en het halen van de normen voor luchtkwaliteit. Het kabinetsbeleid is er op gericht dat alle nieuw verkochte auto's in 2030 uitstootvrij zijn. Dat elektrisch vervoer hier een belangrijke bijdrage aan kan leveren onderschrijven wij in de Nota Duurzaam Heemstede 2020-2024. Zo is voor Heemstede na de gebouwde omgeving (72%) mobiliteit met 19% de grootste energievrager. Dit is ook waarom Heemstede de afgelopen jaren de uitrol van laadinfrastructuur elektrisch vervoer reeds heeft gefaciliteerd.

De verwachting is dat er in 2030 in Nederland 1,9 miljoen elektrische voertuigen zijn. Om aan de laadvraag van al deze voertuigen te voldoen, zijn naar verwachting 1,7 miljoen private en (semi)publieke laadpunten nodig. Met het

Collegebesluit

Collegevergadering: 16 november 2021

Klimaatakkoord dat overheden en diverse marktpartijen in 2019 sloten, is afgesproken dat zij er samen voor zorgen dat er voldoende laadpunten voor het groeiend aantal elektrische voertuigen zijn.

Om de laadvraag ook in de toekomst te kunnen faciliteren en een toekomstbestendig laadnetwerk neer te zetten, moeten we sneller tot een brede mix van laadoplossingen komen, die efficiënt en snel geplaatst worden. Het laadnetwerk moet het elektrisch rijden toegankelijk en aantrekkelijk maken, optimaal bijdragen aan de vermindering van de CO₂-uitstoot en piekbelasting van het elektriciteitsnet voorkomen. Deze visie is opgesteld om deze ontwikkeling in Heemstede op een slimme en gestructureerde manier te faciliteren.

MOTIVERING

Met dit besluit wordt onze visie op publieke laadinfrastructuur voor de periode tot er met 2025 vastgesteld. Gelet op de verwachte laadbehoefte is in deze visie ook een doorkijk naar 2030 gemaakt. Hiermee voldoen we aan de afspraak uit de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) waarin is afgesproken dat gemeenten zorgen voor zowel plaatsingsbeleid als een integrale visie op laadinfrastructuur.

Voor wat betreft het plaatsingsbeleid hanteren we al langere tijd de 'Beleidsregels elektrische laadpunten Heemstede', die recentelijk in 2019 is geactualiseerd. Het plaatsingsbeleid beschrijft het proces van aanvraag tot plaatsing van publieke laadpalen. Deze visie omarmt het huidige plaatsingsbeleid, maar vult dit aan met een strategie voor de langere termijn. Het doet uitspraken over andere typen laadinfrastructuur of vormen van laden, de plaatsingsstrategie en wijze van samenwerking met marktpartijen.

Stand van zaken huidig laadnetwerk

Op dit moment zijn er 48 (semi)publieke laadpunten in Heemstede. Van het totaal aantal laadpunten zijn er 37 door de gemeente gerealiseerd in de openbare ruimte. Ook zijn er momenteel 9 nieuwe laadlocaties in procedure. De laadpunten op deze locaties zijn of worden gerealiseerd op basis van aanvraag. Dat betekent dat voor iedere aanvraag een proces wordt doorlopen van aanvraag, locatiekeuze, verkeersbesluit en realisatie.

De locaties voor de publieke laadpunten zijn in het verleden zo gekozen dat ze dichtbij de aanvrager met laadbehoefte lagen. Hierdoor is nog geen dekkend laadnetwerk in Heemstede ontstaan. De aanpak van de voorgaande jaren kostte veel tijd en leidde niet tot het plaatsen van laadvoorzieningen op toekomstbestendige locaties. Met het toenemende aantal elektrische voertuigen en de daarmee samenhangende groei van het aantal benodigde laadpunten moet dit intensieve proces veel vaker worden doorlopen. De huidige aanpak is daardoor niet meer afdoende richting 2025 en daarna.

Opgave voor Heemstede: een forse groei in de laadbehoefte

Om in 2025 in de laadbehoefte van elektrische personenauto's te voorzien zijn er ongeveer 175 publieke laadpunten in Heemstede nodig. Daarbij wordt er vanuit gegaan dat een reguliere laadpaal doorgaans over twee laadpunten beschikt. De

opgave voor 2025 is zodoende dat er circa 88 publieke laadpalen zijn geplaatst. In de doorkijk naar 2030 zien we dat er naar verwachting 609 publieke laadpunten nodig zijn. Deze laadpunten moeten in dan voorzien in de laadbehoefte van 3.280 in Heemstede geregistreerde elektrische auto's.

Gebiedsgericht werken aan laadinfrastructuur

Het huidige plaatsingsbeleid wordt daarbij gevormd door het zogenaamde 'paal volgt aanvraag' principe. In dit proces is een individuele aanvraag leidend en wordt er niet beredeneerd vanuit toekomstige vraag op gebiedsniveau. Dit kan slimmer en doelmatiger indien er vooraf planmatiger gekeken wordt naar de totale opgave. Vanuit een inzicht in de toekomstige vraag kan een gebiedsgerichte aanpak worden opgesteld waaraan nieuwe aanvragen worden getoetst. Tegelijkertijd biedt het de gemeente de onderbouwing om laadpalen ook zonder aanvraag te faciliteren, bijvoorbeeld voor bezoekers (die formeel geen aanvraag kunnen indienen). Dit maakt het bijvoorbeeld mogelijk om meerdere verkeersbesluiten in één keer te nemen nog zonder dat er een aanvraag ligt. Ook voorkomt het dat er op 'slechte locaties' wordt geïnvesteerd waar nauwelijks een toekomstige vraag is.

Het is tijd voor het hernieuwen van de aanpak in Heemstede. We richten ons op een gebiedsgerichte aanpak in gezamenlijkheid met samenwerkingspartners om de juiste locaties te voorzien van een openbaar laadpunt. Daarmee sturen we op de verwachte opgave en ontwikkelingen die daarbij komen kijken. Door dit in kaart te brengen en vast te stellen hoe we dit aan willen pakken kan sneller opgeschaald worden naar een laadnetwerk dat anticipeert op de behoefte van (toekomstige) elektrische rijders. Onze aanpak houdt op hoofdlijnen het volgende in:

- Er wordt planmatig een laadnetwerk bepaald, die wordt gebaseerd op de (toekomstige) vraag per buurt;
- Dit plankader wordt door de gemeente gebruikt als communicatie- en consultatiemiddel met de buurt en uiteindelijk vastgesteld
- Laadpalen in de openbare ruimte worden geplaatst op twee manieren:
 - op basis van een toegekende aanvraag van een inwoner of forens;
 - strategisch (zonder aanvraag), op basis van een onderbouwing van de actuele behoefte en toekomstige vraag verwachting in die buurt;
- Gebruik van laadpalen wordt met regelmaat gemonitord en gebruikt voor communicatie over en optimalisatie van het netwerk.

In gebieden waar het laadnetwerk nog niet toereikend is, maar wel te verwachten is dat er binnen afzienbare tijd meer publieke laadbehoefte komt, kunnen we opdracht geven tot het strategisch plaatsen van laadpalen. Daarbij houden we ook rekening met nieuwbouwprojecten van woningen. In een inrichtingsplan voor nieuwbouw van woningen met meer dan 10 openbare parkeervakken dient in de leidinginfrastructuur al rekening gehouden te worden met de aanleg van laadinfrastructuur. In plaats van wachten op aanvragen, kunnen we nu opdracht geven een of meerdere laadpalen, ten tijde van oplevering van het gebied, te plaatsen. Hiermee wordt voorkomen dat niet snel genoeg aan de laadbehoefte kan worden voldaan als de groei van elektrische auto's in zo'n gebied toeneemt.

De aanpak moet leiden tot de volgende resultaten:

- Er is een zo goed mogelijke spreiding van de laadpalen over onze gemeente;

Collegebesluit

Collegevergadering: 16 november 2021

- Beter (dubbel)gebruik van publieke laadinfrastructuur. Daarbij worden locaties gekozen die op verschillende momenten door verschillende gebruikersgroepen worden gebruikt. Hierdoor hebben locaties een hogere bezettingsgraad gedurende de dag en zijn er minder laadlocaties nodig;
- Strategisch publieke laadpunten realiseren, zoals via een laadplein;
- Transparantie en perspectief voor inwoners, ondernemers en andere betrokkenen door hen actief te informeren en te betrekken bij gekozen aanpak;
- Een perspectief voor marktpartijen / exploitanten om te investeren in publieke laadinfrastructuur.

Actieprogramma toekomstbestendig laadnetwerk

Het actieprogramma dat is opgenomen in de visie dient te sturen op implementatie, uitvoering, communicatie en samenwerking met partners. Daarnaast is het van belang om dit programma te monitoren in het kader van verantwoording en optimalisatie van de werkwijze. Het perspectief voor dit actieprogramma is 2025.

Wij werken met een actieprogramma dat uiteenvalt in vier thema's:

1. **Gebiedsgericht werkproces;** Wij vertalen de aanpak - zoals opgenomen in deze visie - naar een werkproces wat zal worden geïmplementeerd met alle betrokkenen;
2. **Communicatie en perspectief;** Wij benutten alle mogelijkheden om interne en externe betrokkenen te informeren en betrekken bij de visie en aanpak;
3. **Verantwoording en monitoring;** Wij gaan tussentijds de gekozen aanpak monitoren. Dit draagt bij aan de legitimatie van de gekozen aanpak en het onderbouwen van de effectiviteit daarvan;
4. **Innovatie en samenwerking;** Wij gaan de mogelijkheden benutten die er op korte termijn liggen met betrekking tot innovatie en samenwerking. Daarbij ligt de focus op de onderwerpen als slim laden, laden via lichtmasten laadpleinen en snelladen. We volgen deze ontwikkelingen samen met marktpartijen en voor snelladen zetten in op het verstevigen van de samenwerking met MRA-Elektrisch.

KANTTEKENING

De implementatie van de gebiedsgerichte aanpak is meegenomen in het uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2022-2023. Financiële dekking is daarin opgenomen. Indien deze niet wordt vastgesteld, is er geen financiële dekking en dient deze opnieuw aangevraagd worden.

FINANCIËN

Op basis van de huidige markt is de verwachting dat de plaatsing van reguliere laadinfrastructuur kan worden uitgevoerd zonder financiële bijdrage van de gemeente. Voor het concreet maken van de gebiedsgerichte aanpak via een laadkaart en de plaatsing van strategische laadpunten of laadpleinen is wel budget nodig. Daarnaast vraagt de uitrol van laadinfrastructuur en het uitvoeren van het actieprogramma uit deze laadvisie ambtelijke capaciteit.

Plaatsing reguliere laadinfrastructuur

Voor plaatsing van reguliere laadinfrastructuur gaan we voorlopig uit van bestaande capaciteit. Onze ervaring leert dat de communicatie en inspraak

Collegebesluit

Collegevergadering: 16 november 2021

rondom laadinfrastructuur veel tijd kost. De komende periode wordt duidelijk of de werkzaamheden binnen de bestaande capaciteit past. Het vraagstuk van de capaciteitsbijdrage is ook onderdeel van het Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2022/2023.

Implementatie gebiedsgerichte aanpak

Voor het implementeren en uitvoering van de gebiedsgerichte aanpak uit deze laadvisie wordt een incidenteel projectkrediet van totaal € 30.000,- beraamd. Deze beraming is gebaseerd op twee aspecten:

- De verwachte capaciteitsbijdrage van circa 150 uur voor projectbegeleiding ten aanzien van o.a. het inregelen van het werkproces en de coördinatie voor het opstellen van de laadkaart;
- De gemeentelijke bijdrage van €1.000,- tot €1.500,-, per laadpaal om ook strategische laadpalen en laadpleinen te realiseren voor het toewerken naar een dekkend laadnetwerk.

Het projectkrediet wordt meegenomen en verwerkt in het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2022/2023 onder de pijler Duurzame Mobiliteit.

PLANNING/UITVOERING

Om te sturen op uitvoering is in de visie een actieprogramma voor toekomstbestendig laadnetwerk opgenomen. Verantwoording daarover vindt plaats in de Monitor Duurzaam Heemstede.

Samen met MRA-Elektrisch zullen we de ontwikkelingen in elektrisch vervoer blijven monitoren. Zodra er invloedrijke technologische, beleidsmatige of marktontwikkelingen zijn wordt indien noodzakelijk deze visie herzien en opnieuw vastgesteld. Op deze manier zullen we flexibel inspelen op veranderingen.

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

Het is belangrijk om duidelijk te maken waarom realisatie van openbare laadinfrastructuur belangrijk is. Door dit goed uit te leggen, kunnen wij vragen en in ieder geval weerstand uit onwetendheid verminderen. Dit betekent bijvoorbeeld dat we inwoners met goede informatie, via een bewonersbrief en een melding in de Heemsteder, op de hoogte houden van verkeersbesluiten die zijn gepubliceerd.

In de uitvoering van de gebiedsgerichte aanpak gaan we actief onze inwoners informeren. De op te stellen laadkaart is daarbij een ondersteunend communicatie- en consultatiemiddel. De laadkaart staat centraal in de transparantie aan inwoners/belanghebbenden en het bieden van een mogelijkheid om een reactie te geven op de toekomstige plaatsing van publieke laadpunten in hun straat/omgeving. Zowel eigenaren van elektrische voertuigen, als inwoners of ondernemers die (nog) niet elektrisch rijden en die parkeren in de openbare ruimte, hebben behoefte aan perspectief en een duidelijk beeld van wat zij op gebied van laadinfrastructuur in deze gemeente kunnen verwachten. Met de aangewezen locaties op de laadkaart willen wij laten zien dat er actief beleid wordt gevoerd.

Externe publicatie van de visie vindt plaats in de Heemsteder, onze website en op het platform Heemstede Duurzaam.

Collegebesluit

Collegevergadering: 16 november 2021

DUURZAAMHEID

Uit onderzoek van TNO blijkt dat elektrische auto's, inclusief productie en recycling van de batterijen, over hun levensduur minder CO₂-belastend zijn dan auto's met een verbrandingsmotor. Over de gehele levenscyclus stoot een elektrische auto, bij gebruik van overwegend grijze stroom, circa 30% minder CO₂ uit ten opzichte van een benzineauto. Bij gebruik van groene stroom is de CO₂-reductie zelfs 70%. Daarnaast stoten elektrische voertuigen geen lokale verontreinigende emissies uit (fijnstof en NOx). Onze visie om gebiedsgericht toe te werken naar een toekomstbestendig laadnetwerk voor elektrische auto's draagt dus zeker bij aan een duurzaam Heemstede.

BIJLAGEN

Visie Publieke Laadinfrastructuur Heemstede